

ธรรมเนียมศาสตรบัณฑิต

ตาม พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง พ.ศ. ๒๔๗๖ มหาวิทยาลัยแห่งใหม่นี้ มีหน้าที่ “จัดการศึกษาวิชากฎหมาย วิชาการเมือง วิชาเศรษฐการ และบรรดาวิชาอื่นๆ อันเกี่ยวกับ วิชาธรรมศาสตร์และการเมือง”

ทันทีที่เปิดมหาวิทยาลัย มธก. มีหลักสูตรทั้งในระดับปริญญาตรี โท เอก

เมื่อแรกเริ่มหลักสูตรปริญญาตรีของ มธก. มีปริญญาเดียว นั่นคือ “ธรรมศาสตรบัณฑิต” (ธ.บ.) ส่วนการศึกษาระดับปริญญาโทกับเอกนั้น เป็นการให้เลือกรเรียนเฉพาะด้านอย่างละเอียดลึกซึ้ง โดยแบ่งเป็น ๔ แขนง ได้แก่ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และการทูต (ส่วนทางด้านการบัญชี ต่อมา มีประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการบัญชี เทียบเท่าปริญญาโท)

ในระดับปริญญาตรีและโทมีการเรียนการสอน ส่วนปริญญาเอก ให้นักศึกษาค้นคว้าเองจากภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส และให้แต่งตำราเป็น ภาษาไทย ซึ่งก็คือการเขียนวิทยานิพนธ์ในปัจจุบัน แล้วก็สอบปากเปล่า ทว่าภายหลังหลักสูตรปริญญาเอกได้หายไป เหลือแต่แค่ตรีกับโท

ระหว่างช่วง ๕ ปีแรกนั้น ธรรมศาสตรบัณฑิตเป็นหลักสูตร ๓ ปี ปีละ ๒ ภาคการศึกษา วันเปิดเรียนภาคแรกคือวันที่ ๒๗ มิถุนายน และวัน เปิดเรียนภาคสองคือวันที่ ๑๐ ธันวาคม ซึ่งตรงกับวันที่สยามประกาศ ใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกและฉบับที่สองตามลำดับ หลักสูตรปริญญาตรี ๓ ปีถูกยกเลิก และเปลี่ยนเป็นหลักสูตร ๔ ปีแทน ตั้งแต่ปี ๒๔๘๒ จวบจนปัจจุบัน

ในแง่เนื้อหาสาระ กล่าวได้ว่า หลักสูตรธรรมศาสตร์ บัณฑิตได้รับอิทธิพลอย่างสูงจากแนวคิดทางการศึกษาของ ฝรั่งเศส ซึ่งมุ่งเน้น “ความรู้รอบ” และการเพิ่มสติปัญญา วาง รากฐานให้คนสามารถรู้และเข้าใจปรากฏการณ์ต่างๆ ได้อย่าง รอบด้าน เป็นระบบ มีเหตุมีผล มากกว่าความรู้ในทางวิชาชีพ

